

INSTITUȚIA PUBLICĂ
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ
ȘI FARMACIE «NICOLAE TESTEMIȚANU»
DIN REPUBLICA MOLDOVA

PUBLIC INSTITUTION
NICOLAE TESTEMIȚANU STATE UNIVERSITY
OF MEDICINE AND PHARMACY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

SERVICIUL COMUNICARE ȘI RELAȚII PUBLICE

COMMUNICATION AND PUBLIC RELATIONS
DEPARTMENT

MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 165, tel.: 022 205-235, 022 205-175, fax: 022 242-411, e-mail: relatipublico@uzmf.md

---

nr. 2 din 17.02.2014

REVISTA PRESEI

Profesorul Ion Ababii la 70 de ani

Elaborat: Secția relații publice

Tel.: 022 205-355

022 205 253

La 11 februarie 2014, rectorul Universității de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", academicianul Ion Ababii a împlinit venerabila vârstă de 70 de ani. Cu acest prilej, Academia de Științe a Moldovei, în colaborare cu Institutul de Studii Enciclopedice al A.M., a editat lucrarea "Academicianul Ion Ababii. Bibliografie".

Pentru contribuția incontestabilă adusă la dezvoltarea științei, pentru capacitățile manageriale și calitățile alese, rectorul Ion Ababii a fost distins cu Medalia "Dimitrie Cantemir" - cea mai înaltă distincție academică acordată de Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică. În acest context aniversar, profesorului Ion Ababii i-a fost conferit titlul de Cetățean de onoare al mun. Chișinău.

Adresele de felicitare și informația despre distincțiile obținute au fost reflectate în diverse surse mediatice, după cum urmează :

PORTALURI DE TIRI:3

www.unimedia.info	3
www.curentul.md	4
www.adevarul.md.....	5

PRESA SCRIS : 3

Ziarul Timpul.....	6
Ziarul Literatura și Arta.....	9
Ziarul Panorama	12

Denumirea canalului media: www.unimedia.info

Titlul tirii: **Mesaj de felicitare cu ocazia aniversării a 70-a a acad. Ion Ababii**

Data publicării: **11.02.2014**

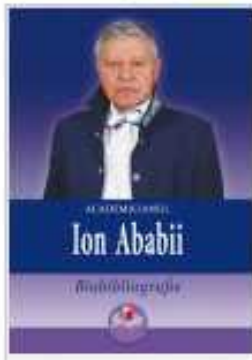
Categoria: **social**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: Președintele A M, acad. Gheorghe Duca, a adresat un mesaj de felicitare academicianului Ion Ababii, rector al USMF „Nicolae Testemițanu”, cu ocazia aniversării a 70 de ani. Cu această ocazie, Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Studii Enciclopedice al A M, a editat lucrarea „Academicianul Ion Ababii. Bibliografie”, din colecția edițiilor biobibliografice.

Link: <http://unimedia.info/comunicate/mesaj-de-felicitare-cu-ocazia-aniversarii-a-70-a-a-acad-ion-ababii-3359.html>

Mesaj de felicitare cu ocazia aniversării a 70-a a acad. Ion Ababii

Președintele AȘM, acad. Gheorghe Duca a adresat un mesaj de felicitare academicianului Ion Ababii, doctor habilitat în medicină, profesor universitar, rector al USMF „Nicolae Testemițanu”, cu ocazia aniversării a 70-a.

Cu ocazia sărbătoririi zilei de naștere, președintele AȘM i-a dorit omagiul sănătății, exprimând recunoștință și înaltă prețuire pentru anii dedicați științei, fiind unul dintre întemeietorii școlii academice de otorinolaringologie, dar și om de stat și excelent organizator al domeniului care l-a

consacrat. Președintele AȘM i-a dorit aniversarului bucurii de la cei apropiați și realizarea de noi proiecte derulate în comun cu cercetătorii din Republica Moldova.

În contextul aniversar, pentru rezultatele remarcabile în cercetare, otorinolaringologie, pregătirea cadrelor de înaltă calificare în domeniul medicinei, muncă științifico-organizatorică prodigioasă, Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică i-a acordat academicianului Ion Ababii Medalia „Dimitrie Cantemir”, cea mai înaltă distincție academică.

Cu prilejul aniversării, Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Studii Enciclopedice al AȘM, a elaborat și editat lucrarea „Academicianul Ion Ababii. Bibliografie”, din colecția edițiilor biobibliografice.

Volumul cuprinde patru compartimente. Primele trei părți îl prezintă pe Ion Ababii în postura sa de medic specialist și unul dintre întemeietorii școlii academice de otorinolaringologie din țara noastră, ca un bun organizator al pregătirii cadrelor medicale, precum și ca om de stat și dirigiuitor al domeniului ocrotirii sănătății în Republica Moldova. Compartimentul al IV-lea prezintă palmaresul științific al distinsului savant care conține peste 500 de lucrări și elaborări.

Denumirea canalului media: www.curentul.md

Titlul tirii: **Academicianul Ion Ababii, decorat cu cea mai înalt distincție academic**

Data publicării: **13.02.2014**

Categoria: **social**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică i-a acordat academicianului Ion Ababii Medalia „Dimitrie Cantemir”, cea mai înalt distincție academică, cu prilejul aniversării a 70 de ani.

Președintele AȘM, Gheorghe Duca i-a dorit omagiul său în tate, exprimând recunoștință și înaltă prețuire pentru anii dedicați științei, fiind unul dintre întemeietorii școlii academice de otorinolaringologie, dar și om de stat și excelent organizator al domeniului care l-a consacrat.

Link: <http://curentul.md/social/academicianul-ion-ababii-decorat-cu-cea-mai-inalta-distinctie-academica.html>

Academicianul Ion Ababii, decorat cu cea mai înaltă distincție academică

13 Februarie 0

foto: usmf.md

Academicianul Ion Ababii, doctor habilitat în medicină, profesor universitar, rector al USMF „Nicolae Testemițanu”, a împlinit recent 70 de ani. Cu această ocazie Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică i-a acordat academicianului Ion Ababii Medalia „Dimitrie Cantemir”, cea mai înaltă distincție academică, transmite Curentul.

De asemenea, cu prilejul aniversării, Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Studii Enciclopedice al AȘM, a elaborat și editat lucrarea „Academicianul Ion Ababii. Bibliografie”, din colecția edițiilor biobibliografice.

Volumul cuprinde patru compartimente. Primele trei părți îl prezintă pe Ion Ababii în postura sa de medic specialist și unul dintre întemeietorii școlii academice de otorinolaringologie din țara noastră, ca un bun organizator al pregătirii cadrelor medicale, precum și ca om de stat și dirigitor al domeniului ocrotirii sănătății în Republica Moldova. Compartimentul al IV-lea prezintă palmaresul științific al distinsului savant care conține peste 600 de lucrări și elaborări.

Președintele AȘM, Gheorghe Duca i-a dorit omagiul său sănătos, exprimând recunoștință și înaltă prețuire pentru anii dedicați științei, fiind unul dintre întemeietorii școlii academice de otorinolaringologie, dar și om de stat și excelent organizator al domeniului care l-a consacrat.

Elena Mocreac

Denumirea canalului media: www.adevarul.md

Titlul tirii: **Gheorghe Ghidirim și Ion Ababii, cetățeni de onoare ai Capitalei**

Data publicării: **30.01.2014**

Categoria: **actualitate**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: Academicienii Gheorghe Ghidirim și Ion Ababii vor obține titlul de Cetățean de onoare al Chișinăului, potrivit deciziei Consiliului municipal Chișinău.

Link: http://adevarul.ro/moldova/actualitate/gheorghe-ghidirim-ion-ababii-cetateni-onoare-capitalei-1_52ea6ecfc7b855ff56ef371e/index.html

Gheorghe Ghidirim și Ion Ababii, cetățeni de onoare ai Capitalei

10 Ianuarie 2014 | 12:01 | de [Adevarul Moldova](#) | [Devino fan](#)

[Adauga în cartof](#)

Cuvinte cheie: [gheorghe ghidirim](#), [ion ababii](#), [cetate](#)

[Compart](#) [Print](#) **0** (0 voturi)

[0](#) comentarii

[Imi place](#) 2 persoane apreciază asta | [Iritat](#) 0 prieteni tăi

Abonează-te la newsletter

Adresa ta de email

Abonare

Gheorghe Ghidirim este medic-chirurg. FOTO: Adevarul

Academicienii Gheorghe Ghidirim și Ion Ababii vor obține titlul de Cetățean de onoare al Chișinăului. Consiliul municipal Chișinău a luat decizia astăzi, la propunerea liberal-democratului Sandu Gheorghiș.

Gheorghe Ghidirim este medic-chirurg, profesor universitar.

A fost ministru al sănătății în perioada 1990-1994.

Este membru titular al Academiei de Științe.

Academicianul a inițiat și a promovat de-a lungul vieții mai multe reforme ce au contribuit la renașterea sistemului de ocrotire a sănătății. De asemenea, a fost deputat în primul parlament al RESM. A participat la elaborarea Declarației de Independență a Republicii Moldova, la adoptarea imnului, stemei și crapelului țării.

Ion Ababii este medic specialist în domeniul otorinolaringologiei, membru titular al Academiei de Științe a Moldovei. A fost ministru al sănătății în perioada 2005-2008. Este autor a 367 lucrări științifice publicate și are 17 brevete de invenție. A pregătit 8 doctori și 1 doctor habilitat în științe medicale.

Denumirea canalului media: **Ziarul Timpul**

Titlul tirii: **O viață dedicat Alma Mater**

Data publicării: **14.02.2014**

Categoria: **calendar (p. 22)**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: Rectorul USMF "Nicolae Testemițanu" din Republica Moldova, academicianul, savantul și sfetnicul neobosit al multor generații de medici și farmaciști, Ion Ababii împlinește frumoasa vârstă de 70 de ani. Cu acest prilej Senatul Universității și comunitatea universitară, adresează sincere și cordiale felicitări domnului rector, dorindu-i multă sănătate, fericire, mari succese în realizarea planurilor de viitor, noi împliniri, liniște și pace alături de cei dragi.

Ion Ababii la 70 de ani

O viață dedicată Alma Mater

Rectorul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, academicianul, savantul și sfidatul neobosit al multor generații de medici și farmaciași, Ion Ababii împlinește frumoasa vârstă de 70 de ani.

Născut, crescut și trăind educat în satul natal – Ochii Albi, județul Bălți, Ion Ababii a urcat cu fermitate și o exemplară verticalitate pe treptele vieții, edificându-și cariera profesională pe o înaltă măsură științifică și profesională. S-a făcut student la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău. De atunci a devenit cunoscut și respectat.

În Ababii a parcurs un ascendent traseu de afirmare profesională și națională: terapeut, specialist otorinolaringolog la Spitalul Băneal din Strășeni, doctorand la Institutul de Cercetări Științifice în domeniul otorinolaringologiei din Moscova, unde a susținut teza de doctor (1973) și doctor habilitat (1986). După numai câțiva ani, obține titlul științific de doctor în științe medicale, devine șef de catedră, profesor, rector și ministru al Sănătății.

În 1995 a fost desemnat uniman, prin concurs, în funcția de rector al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, instituția pe care a reconfigurat-o, transformând-o în una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din Moldova.

La insistența și sub îndrumarea rectorului Ion Ababii, în anul 2000, a fost elaborată și aprobată Concepția de instruire universitară, postuniversitară prin rezidențiat și de educație continuă a medicilor și farmaciașilor, care a permis crearea și funcționarea unui sistem eficient de instruire a cadrelor medicale pentru sistemul de sănătate, în conformitate cu cerințele OMS și standardele internaționale contemporane.

Vectorul principal al activității Universității a fost și este asigurarea calității învățământului. S-a evoluat prin implementarea tehnologiilor avansate, dezvoltarea bazei tehnico-materiale și instruirea unor specialiști moderni. Începând de la politica de cadru, promovată și animată de academicianul Ion Ababii, se fundamentează pe succesivitate demnă a generațiilor, prin atragerea tinerilor specialiști și instituirea postului de profesor consultant.

Conștientizând necesitatea internaționalizării procesului de studii, Ion Ababii, a reușit să implementeze instruirea universitară la patru limbi: română, rusă, engleză și franceză. Astfel USMF „Nicolae Testemițanu” a devenit atractiv pentru mii de tineri din cele mai diferite părți ale lumii, care doresc să obțină studii medicale de calitate.

Sub conducerea rectorului, Ion Ababii, are perfecționarea metodologiei de instruire prin utilizarea tehnologiilor de vârf în medicina telemedicină interactivă (unde predare-învățare, studiul de caz (clinic), medicina bazată pe dovezi, programe virtuale, instruire la distanță etc.) A fost implementat principiul de inițiere a studenților inactivitate practică în spitale, centre medicale de familie, cabinete otorinolaringologice, farmacia, începând cu anulului de studii. Din 2003, instruirea și evaluarea dependenților practice, precum și utilizarea corectă a algoritmului de diagnostic și tratament, se efectuează în baza pacienților-standardizați.

O dezvoltare impetuoasă a cunoscut baza tehnico-materiale și infrastructurii la universități. S-au efectuat reparații capitale și curente în toate blocurile de studii și în catedre; au fost dotate cu tehnici de calcul modernă și conectate la Internet. În scopul îmbunătățirii procesului de formare clinică a viitorilor medici, în cadrul parteneriatului cu SUA a fost deschisă Clinica Universitară de Asistență Medicină Primară cu Centrul de Instruire/Teorie și Aplicații din practică, unicul de acest gen în Europa de Sud-Est în acest pericod. A fost creată și Clinica Stomatologică nr. 2. Cu suportul UE s-a inaugurat Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicilor.

Politica, promovată de Universitate sub

egida rectorului, Ion Ababii, este orientată spre integrarea învățământului medical cu cercetarea științifică și inovarea. Universitatea este antrenată în crearea și menținerea unui climat științific adecvat, obținerea rezultatelor științifice cu caracter inovativ, competitiv și de perspectivă, reflectate în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale, în publicații științifice, incluse în revistele internaționale cu factor de impact.

În ultimele două decenii, au fost susținute peste 600 de teze de doctor și doctor habilitat. Rezultatele științifice ale savanților universității au fost apreciate ca peste 650 de medali, inclusiv 250 de aur, 270 de argint și 130 de bronz, numeroase premii la competiții naționale și internaționale. În anul 2005, Universității i s-a decernat Trofeul Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale pentru activitate inovativă și profesională deosebită. Cadrele profesoral-didactice și științifice sunt interesate de stabilirea relațiilor de colaborare cu instituții academice internaționale prin diverse proiecte de cooperare inovative. Aspiranții Universității în domeniul științific este cea de cea mai relevantă, calității și eficienței procesului de cercetare și inovare, prin transferul cognitiv și tehnologic. În încheierea și în aplicarea practică; dezvoltarea resurselor umane prin și pentru cercetare; coordonarea cercetării la nivelul european de dezvoltare și integrarea e firescă în Aria Europeană a Cercetării.

A publicat peste 500 de lucrări științifice și didactice, inclusiv 8 invenții științifice, 30 înregistrări metodice și 35 brevete de invenție. A pregătit 12 doctori și doctori habilitați în medicină.

Pentru performanțele științifice remarcabile, Ion Ababii a fost ales prin concurs, uniman,

mai întâi membru corespondent (1993) și apoi membru titular (2000) al Academiei de Științe a Moldovei. De asemenea, este ales membru titular al Academiei de Medicină Albert Schweitzer din Polonia; membru de onoare al Academiei de Științe din Polonia și Finlanda, Academiei de Otorinolaringologie din SUA, Academiei de Otorinolaringologie și Foniologie din Federația Rusă, Societății Laringologilor din Federația Rusă ș.a.

Pe tot tinerul de activitate a Universității, sub bagheta academicianului Ion Ababii s-au realizat, cu înaltă profesionalitate, relațiile de colaborare internațională cu universități, facultăți și centre medicale din peste 30 de țări. În cadrul parteneriatelor se realizează mobilitatea academică a studenților, rezidenților, cadrelor profesoral-didactice și științifice, schimburi de stagii în țări în instruire, evaluare, cercetare, asistență medicală; se elaborează și se editează, în comun, materialele didactice și lucrări științifice, se realizează publicații de elaborare a tezelor științifice în co-tutelă etc.

Într-o măsură a rectorului Ion Ababii este înălțată și condițiile de studii și trai ale studenților și rezidenților. Numai în ultimii 2 ani, au fost reparați capital Biblioteca Științifică Medicină, Complexul sportiv universitar și un nou Complex sportiv universitar. Sunt în proces lucrările de construcție a unui edificiu de menire socio-culturală, care va include: Biblioteca, o sală de conferințe, Muzeul de Istorie a Medicinii și Farmaciei, o cafenea restaurată ș.a. Pe terenul adiacent va fi amenajată Alea medicilor și savanților din țară.

Începând perioada corespunzătoare, se realizează unul din obiectivele strategice principale, care vizează asigurarea cu spații locative a cadrelor

didactice universitare tineri. Se construiește un cartier locativ de propoziție. Primele patru tranșe au fost date în exploatare începând cu luna august 2013.

În 2001 și 2007, Universitatea a susținut cu succes acreditarea națională, iar în 2001 și 2005 a fost evaluată de către structuri internaționale. Universitatea a fost decorată cu ordinul „Gloria muncii” (2005), a obținut certificatul de management și calității ISO 9001:2008 (2009, 2013).

Din inițiativa rectorului și cu participarea nemijlocită a întregii comunități academice, legislative și tehnice al organizațiilor și asociațiilor naționale și internaționale, a fost elaborată și în prezent se implementează Strategia de dezvoltare a Universității la perioada 2011-2020, ca parte componentă a Programului de dezvoltare a învățământului medical și farmaceutic în RM, susținut de Ministerul Sănătății și Apărării de Guvern. În 2012, a fost elaborată și este în curs de implementare Strategia de informatică a Universității la perioada 2012-2015.

Precupțarea principală a rectorului Ion Ababii și a comunității universitare, actualmente, este determinată de realizarea deciziei Senatului cuprinsă în evaluarea internațională a Universității dintr-o perspectivă a Federației Mondiale pentru Educație Medicală. Această decizie a rezultat din necesitatea de a cunoaște nivelul calității de formare a specialiștilor medici și farmaciași și în al Universității față de deciziile statului de profil din Europa, unde comunitatea universitară tinde să aibă.

Profesorul Ion Ababii este și o persoană altă ca un distins argajament social, care s-a aflat cu ocazia așă pe poziția unor funcții de mare responsabilitate: vicepreședinte al Comitetului pentru probleme în domeniul științei și dezvoltării durabile a societății de pe lângă președintele RM; președinte al Societății științifico-practice a Otorinolaringologilor din Republica Moldova; specialist principal al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova; membru al Comisiei Superioare de Atestare a Republicii Moldova; membru al Consiliului științific specializat pentru susținerea tezelor de doctor și doctor habilitat; președinte al Senatului, Biroului Senatului, Comisiei științifice și cel de administrație al USMF „Nicolae Testemițanu”; membru al comisiilor de selecție a membrilor exvoto științifice naționale și internaționale etc.

Pentru meritele și performanțele activității multilaterale prodigioasă, ca impact de rezonanță asupra dezvoltării și prosperității sociale, profesorul Ion Ababii a fost distins cu înalte decorații de stat, distincții și onoruri, printre care: Ordinul de Onoare al Republicii Populare, Ordinul Medicilor, Ord. Emerit al RM, Marele Medalie de Aur Albert Schweitzer, Distincția Internațională Sovietică Doctor Honoris Causa a universităților de profil din România, Ucraina, Austria ș.a.

Rectorul, profesorul, academicianul Ion Ababii întreaga sa viață și activitate și-o conectează cu decernament și alături Alma Mater, medicilor, cu stăruință științifică și profesională în care trăiește, muncește, instruește și cercetează. Prin ceea ce realizează, prin ceea ce susține, înfăptuiește, a demonstrat, cu lăsa de argumente, că este un adevărat patriot al neamului, conștient de rolul și responsabilitățile medicilor și farmaciașilor în sistemul de sănătate.

În numele Senatului și comunității universitare, adresăm sincer și cu înaltă feliicități dumitale rectorului Ion Ababii cu ocazia frumoasei aniversări. Îți dorim multă sănătate, fericire, mari succese în realizarea planurilor de viitor, noi împliniri, liniște și pace alături de cei dragi.

La Mulți Ani!

Boroi Senatului al IPUSMF „Nicolae Testemițanu” din RM

Denumirea canalului media: Ziarul Literatura i Arta

Titlul tirii: Academicianul Ion Ababii la venerabila vârstă de 70 de ani

Data publicării: 06.02.2014

Categoria: (p. 2)

Articol pozitiv/neutru/negativ: pozitiv

Rezumat: Academicianul Gheorghe Ghidirim relatează câteva pagini din impunătoarea biografie a lui Ion Ababii, un omagiu adus cu prilejul vârstei venerabilei vârste de 70 de ani.

Literatura și arta

Academicianul Ion Ababii la venerabila vârstă de 70 de ani

La 11 februarie 2014 Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițeanu” împreună cu întreaga comunitate medicală din R. Moldova vor sărbători 70 de ani de la nașterea titanului profesor-stomatolog, academician, rector Ion Ababii.

În timp de câțiva ani muncește ca otorinolaringolog în Strășeni. În anii 1969-1972 face doctoratura la Moscova. În clinica otoneurologiei academicianul D. Tarasov, în 1972 susținându-și teza de doctorat. Revenit acasă, începe la catedră în calitate de asistent, conferențiar, iar în 1983-1986 începează postdoctoratura în aceeași clinică din Moscova (din păcate, pe vremea celei recente în clinica din România au din alte state europene era interzis). În 1986 (la numai 42 de ani) își susține teza de doctorat habilitant, iar în 1988 devine profesor și șef de catedră. În perioada 1988-1994 este profesor pentru scoala curativă. În 1993 este ales m. c. al AȘ a RM, iar în 2000, membru titular.

În viața de toate zilele al lui Ion Ababii s-a conturat de trei principii: 1) nu judeca oamenii. În schimb, judeca Dumnezeeu (președintele în bunicul său, Andrei Testemițeanu); 2) dezvoltarea, creșterea, corectarea, integrarea sunt mai presus de toate; și 3) grăbire-și să faci bine.

Șpre onorarea Domniei Sale, toată viața a rămas fidel acestor principii, îmbinând respectul disciplinei cu bunătatea, dăruirea de sine cu reciprocitatea, adevărul patriotic cu omnia sunt, simțul noului cu dragostea pentru dăruirea strămoșească.

În 1994, al acad. Ion Ababii este ales în mod democratic rector al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițeanu”.

Prin această alegere a fost consacrată renumita poezie medie din Basarabia, înghetată în trei răscoale (N. Testemițeanu, L. Cobăcșanachi și I. Ababii) și al altor sumități - acad. I. Corcișanu (istoric hematolog), prof. A. Șolău (reumatolog), rector A. Găluța (istoric chimist) ș.a.

Zgăritul la vârstă și bogat în fapte, deosebit de modest și cu o umbră de umbră, cu o capacitate de muncă enormă, noul rector s-a ocupat din start prin disciplină și mobilitate în jurul unei persoane sale și a celor din subordine, manifestându, totodată, o grijă deosebită față de colaboratorii Universității.

Clar de la început, în centrul scrierii noului rector s-a aflat procesul didactic - scopul suprem al oricărei instituții de învățământ superior: s-a perfecționat în continuare tot stilul de pregătire a medicilor prin rezidențiere, aliniindu-se la standardele europene, modificându-se programele și restructurându-se timpul de pregătire - până a 5 ani la disciplinele chirurgicale. Concoment s-a crescut numărul școlilor de studii, luate cu tehnică didactică modernă, s-a îmbunătățit simplitatea materialelor și a monografiilor, atât în limba română, cât și în cele de circulație internațională. Pe un număr de creșterea numărului studenților din alte țări care își fac studiile aici, fiind așezați de nivelul înalt al calității procesului didactic, precum și de condițiile de studii social-habitabile asigurate de Universitatea „N. Testemițeanu”. Anual sute de medicii și Universității își fac practica în clinici din SUA, Franța, Belgia, și alte țări. Însă un curaj, Universitatea „N. Testemițeanu”, datorită eforturilor depuse de către rectorul Ion Ababii și echipa sa, se manifestă și pe arena internațională, ocupând un loc de seamă printre celelalte universități științifice din Europa. În acest proces, el a fost ajutat de către profesorii F. Galeșchi și N. Epana, iar în prezent de către profesorii O. Cerșevici, M. Gavriluc, O. Loran și de către doamna Gh. Păcintă, M. Beșiu, I. Lupen, N. Coobanu, E. Bendeșliu și V. Revencu.

La începutul lui iarnă, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițeanu” a fost onorată de vizita unei delegații europene, reprezentată de Stefan Lindgren, Președinte al Federației Mondiale pentru Educație Medicală, și David Gordon, Președinte al Asociației Școlilor Medicale din Europa, care au ajuns în concluzia că Universitatea noastră ar putea obține cursul (până la sfârșitul anului) acreditare internațională, deoarece nivelul instituției se apropie de cel al centrelor universitare din Occident, iar USMF poate deveni, metaforic vorbind, un Harvard al Republicii Moldova.

Profesorul D. Gordon a subliniat că: „Un lucru foarte important, pe care l-am remarcat la Dumneavoastră, este devotațiunea, dorința și disponibilitatea Universității pentru dezvoltare. Universitatea are o conducere foarte bună, cu vizioni clare privind reformarea învățământului medical din Republica Moldova. Amasta se dezvoltă cu pași rapizi, ceea ce înseamnă că aveți toate șansele de a ocupa un loc înalt pe lista celor mai prestigioase instituții de învățământ european”. La rândul său, Stefan Lindgren a menționat: „Am vizitat mai multe universități, dar sunt sigure că Universitatea de Medicină și Farmacie din R. Moldova dispune de tot ceea ce este necesar pentru a fi recunoscută la nivel internațional în domeniul învățământului medical”.

Totodată, acad. Ion Ababii manifestă un interes deosebit și pentru catedrele Universității, văzând în ele adevăratul nucleu a ceea ce se cheamă Alma Mater. Pentru aceasta se încearcă mult cu cadru-le linere - vizitarea țării noastre. La fiecare catedră sunt promovată tineri specialiști cu cunoștințe teoretice, comunicatori de limbă modernă și ai tehnologiilor informatice, cu speranță pentru munca științifico-didactică la noi-născuți premiază și hipoponderali, la sugari și în primul an de viață, microchirurgia laringelui și chirurgia funcțională a nasului și sinusurilor paranasale ș.a. Personal a publicat peste 500 de lucrări științifice, printre care mai multe monografii, articole de sinteză.

Pentru lucrările sale, dl acad. Ion Ababii s-a învrednicit de Mare Medalie de Aur „Albert Schweitzer” (2001), Medalia de Aur „P. Erlich” (2002), Medalia „Robert Koch” (2004), Medalia „Nikolai Pirogov” (2005) ș.a.

În 2013, Guvernul Republicii Moldova s-a acordat dlui acad. Ion Ababii și echipei sale (prof. P. Coobanu, F. Găluța, B. Topor și V. Nacu) Premiul Național pentru un șir de lucrări de cea mai înaltă calitate.

Născut într-o familie de țărani gospodari, dl Ion Ababii are, evident, cel puțin ani de-acasă și, la rândul său, a înțeles și a educat o frumoasă familie, alături de doi copii și patru nepoți - bucuria și fericirea lui și a familiei, el a moștenit calitatea de om gospodar, simțul noului și atenția pentru tot ce e bun.

De aceea, pe lângă cele expuse mai sus trebuie menționat încă o lucră a domniei rector - grija permanentă față de problemele social-habitabile. Ajutat la acest capitol de profesorul E. Coobanu și președintele Sindicatului Universității, conferențiarul S. Berăbuș, s-a construit și se construiesc camere studențești, biouri locale pentru angajații Universității, complexe sportive și de asanare, bibliotecă Universității, Alena Școlii Medicilor Autohtone ș.a. De nerecunosc a devenit blocul central al Universității, cel mai vechi edificiu și patrimoniul său bogat, transpus într-un complex contemporan de nivel european. În curtea acestui bloc s-a aflat monumentul care eternizează chipul rectorului, ministrului, profesorului, academicianului Nicolae Testemițeanu.

Meritele acad. I. Ababii sunt încă neprecizate nu numai în R. Moldova (Om Emerit, Cavaler al Ordinului Republicii, Laureat al Premiului Național, Cavaler de Onoare al municipiului Chișinău ș.a.), ci și în afară (Doctor Honoris Causa al mai multor universități, membru al Biroului European al Organizației Mondiale de Sănătate, Membru de Onoare al Academiei de Științe din Polonia și Finlanda, Membru al Academiei ORE din Rusia și din SUA ș.a.).

În perioada 2005-2008 a exercitat funcția de Ministru al Sănătății, iar în 2011 s-a figurat pentru candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Dar principala calitate a dlui rector I. Ababii este aceea de Cetățean fidel al Cetății.

Pentru toate acestea îi dorim dlui rector, acad. Ion Ababii, la cei 70 de ani ai săi, multă sănătate și succes întru prosperarea Universității de Medicină și Farmacie „N. Testemițeanu”. Vivat, crescat, floreat!

Gheorghe GHIDIRIM,
șef al Catedrei de chirurgie, I
„N. Anestiade” a USMF
„N. Testemițeanu”, profesor, academician
al AȘM și membru de onoare
al Academiei Române, Om Emerit,
Laureat al Premiului de Stat

Harvardul Moldovei

În timp de câțiva ani muncește ca otorinolaringolog în Strășeni. În anii 1969-1972 face doctoratura la Moscova. În clinica otoneurologiei academicianul D. Tarasov, în 1972 susținându-și teza de doctorat. Revenit acasă, începe la catedră în calitate de asistent, conferențiar, iar în 1983-1986 începează postdoctoratura în aceeași clinică din Moscova (din păcate, pe vremea celei recente în clinica din România au din alte state europene era interzis). În 1986 (la numai 42 de ani) își susține teza de doctorat habilitant, iar în 1988 devine profesor și șef de catedră. În perioada 1988-1994 este profesor pentru scoala curativă. În 1993 este ales m. c. al AȘ a RM, iar în 2000, membru titular.

În viața de toate zilele al lui Ion Ababii s-a conturat de trei principii: 1) nu judeca oamenii. În schimb, judeca Dumnezeeu (președintele în bunicul său, Andrei Testemițeanu); 2) dezvoltarea, creșterea, corectarea, integrarea sunt mai presus de toate; și 3) grăbire-și să faci bine.

Șpre onorarea Domniei Sale, toată viața a rămas fidel acestor principii, îmbinând respectul disciplinei cu bunătatea, dăruirea de sine cu reciprocitatea, adevărul patriotic cu omnia sunt, simțul noului cu dragostea pentru dăruirea strămoșească.

În 1994, al acad. Ion Ababii este ales în mod democratic rector al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițeanu”.

Prin această alegere a fost consacrată renumita poezie medie din Basarabia, înghetată în trei răscoale (N. Testemițeanu, L. Cobăcșanachi și I. Ababii) și al altor sumități - acad. I. Corcișanu (istoric hematolog), prof. A. Șolău (reumatolog), rector A. Găluța (istoric chimist) ș.a.

Zgăritul la vârstă și bogat în fapte, deosebit de modest și cu o umbră de umbră, cu o capacitate de muncă enormă, noul rector s-a ocupat din start prin disciplină și mobilitate în jurul unei persoane sale și a celor din subordine, manifestându, totodată, o grijă deosebită față de colaboratorii Universității.

Clar de la început, în centrul scrierii noului rector s-a aflat procesul didactic - scopul suprem al oricărei instituții de învățământ superior: s-a perfecționat în continuare tot stilul de pregătire a medicilor prin rezidențiere, aliniindu-se la standardele europene, modificându-se programele și restructurându-se timpul de pregătire - până a 5 ani la disciplinele chirurgicale. Concoment s-a crescut numărul școlilor de studii, luate cu tehnică didactică modernă, s-a îmbunătățit simplitatea materialelor și a monografiilor, atât în limba română, cât și în cele de circulație internațională. Pe un număr de creșterea numărului studenților din alte țări care își fac studiile aici, fiind așezați de nivelul înalt al calității procesului didactic, precum și de condițiile de studii social-habitabile asigurate de Universitatea „N. Testemițeanu”. Anual sute de medicii și Universității își fac practica în clinici din SUA, Franța, Belgia, și alte țări. Însă un curaj, Universitatea „N. Testemițeanu”, datorită eforturilor depuse de către rectorul Ion Ababii și echipa sa, se manifestă și pe arena internațională, ocupând un loc de seamă printre celelalte universități științifice din Europa. În acest proces, el a fost ajutat de către profesorii F. Galeșchi și N. Epana, iar în prezent de către profesorii O. Cerșevici, M. Gavriluc, O. Loran și de către doamna Gh. Păcintă, M. Beșiu, I. Lupen, N. Coobanu, E. Bendeșliu și V. Revencu.

La începutul lui iarnă, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițeanu” a fost onorată de vizita unei delegații europene, reprezentată de Stefan Lindgren, Președinte al Federației Mondiale pentru Educație Medicală, și David Gordon, Președinte al Asociației Școlilor Medicale din Europa, care au ajuns în concluzia că Universitatea noastră ar putea obține cursul (până la sfârșitul anului) acreditare internațională, deoarece nivelul instituției se apropie de cel al centrelor universitare din Occident, iar USMF poate deveni, metaforic vorbind, un Harvard al Republicii Moldova.

Profesorul D. Gordon a subliniat că: „Un lucru foarte important, pe care l-am remarcat la Dumneavoastră, este devotațiunea, dorința și disponibilitatea Universității pentru dezvoltare. Universitatea are o conducere foarte bună, cu vizioni clare privind reformarea învățământului medical din Republica Moldova. Amasta se dezvoltă cu pași rapizi, ceea ce înseamnă că aveți toate șansele de a ocupa un loc înalt pe lista celor mai prestigioase instituții de învățământ european”. La rândul său, Stefan Lindgren a menționat: „Am vizitat mai multe universități, dar sunt sigure că Universitatea de Medicină și Farmacie din R. Moldova dispune de tot ceea ce este necesar pentru a fi recunoscută la nivel internațional în domeniul învățământului medical”.

Totodată, acad. Ion Ababii manifestă un interes deosebit și pentru catedrele Universității, văzând în ele adevăratul nucleu a ceea ce se cheamă Alma Mater. Pentru aceasta se încearcă mult cu cadru-le linere - vizitarea țării noastre. La fiecare catedră sunt promovată tineri specialiști cu cunoștințe teoretice, comunicatori de limbă modernă și ai tehnologiilor informatice, cu speranță pentru munca științifico-didactică la noi-născuți premiază și hipoponderali, la sugari și în primul an de viață, microchirurgia laringelui și chirurgia funcțională a nasului și sinusurilor paranasale ș.a. Personal a publicat peste 500 de lucrări științifice, printre care mai multe monografii, articole de sinteză.

Pentru lucrările sale, dl acad. Ion Ababii s-a învrednicit de Mare Medalie de Aur „Albert Schweitzer” (2001), Medalia de Aur „P. Erlich” (2002), Medalia „Robert Koch” (2004), Medalia „Nikolai Pirogov” (2005) ș.a.

În 2013, Guvernul Republicii Moldova s-a acordat dlui acad. Ion Ababii și echipei sale (prof. P. Coobanu, F. Găluța, B. Topor și V. Nacu) Premiul Național pentru un șir de lucrări de cea mai înaltă calitate.

Născut într-o familie de țărani gospodari, dl Ion Ababii are, evident, cel puțin ani de-acasă și, la rândul său, a înțeles și a educat o frumoasă familie, alături de doi copii și patru nepoți - bucuria și fericirea lui și a familiei, el a moștenit calitatea de om gospodar, simțul noului și atenția pentru tot ce e bun.

De aceea, pe lângă cele expuse mai sus trebuie menționat încă o lucră a domniei rector - grija permanentă față de problemele social-habitabile. Ajutat la acest capitol de profesorul E. Coobanu și președintele Sindicatului Universității, conferențiarul S. Berăbuș, s-a construit și se construiesc camere studențești, biouri locale pentru angajații Universității, complexe sportive și de asanare, bibliotecă Universității, Alena Școlii Medicilor Autohtone ș.a. De nerecunosc a devenit blocul central al Universității, cel mai vechi edificiu și patrimoniul său bogat, transpus într-un complex contemporan de nivel european. În curtea acestui bloc s-a aflat monumentul care eternizează chipul rectorului, ministrului, profesorului, academicianului Nicolae Testemițeanu.

Meritele acad. I. Ababii sunt încă neprecizate nu numai în R. Moldova (Om Emerit, Cavaler al Ordinului Republicii, Laureat al Premiului Național, Cavaler de Onoare al municipiului Chișinău ș.a.), ci și în afară (Doctor Honoris Causa al mai multor universități, membru al Biroului European al Organizației Mondiale de Sănătate, Membru de Onoare al Academiei de Științe din Polonia și Finlanda, Membru al Academiei ORE din Rusia și din SUA ș.a.).

În perioada 2005-2008 a exercitat funcția de Ministru al Sănătății, iar în 2011 s-a figurat pentru candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Dar principala calitate a dlui rector I. Ababii este aceea de Cetățean fidel al Cetății.

Pentru toate acestea îi dorim dlui rector, acad. Ion Ababii, la cei 70 de ani ai săi, multă sănătate și succes întru prosperarea Universității de Medicină și Farmacie „N. Testemițeanu”. Vivat, crescat, floreat!

Gheorghe GHIDIRIM,
șef al Catedrei de chirurgie, I
„N. Anestiade” a USMF
„N. Testemițeanu”, profesor, academician
al AȘM și membru de onoare
al Academiei Române, Om Emerit,
Laureat al Premiului de Stat

Denumirea canalului media: **Ziarul Literatura i Arta**

Titlul tirii: **Mesaj de felicitare cu ocazia aniversării a 70-a a acad. Ion Ababii**

Data publicării: **13.02.2014**

Categoria: **(p. 7)**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: Președintele A M, acad. Gheorghe Duca, a adresat un mesaj de felicitare academicianului Ion Ababii, rector al USMF „Nicolae Testemițanu”, cu ocazia aniversării a 70 de ani. Cu această ocazie, Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Studii Enciclopedice al A M, a editat lucrarea „Academicianul Ion Ababii. Bibliografie”, din colecția edițiilor biobibliografice.

Nr. 7 (3572), 13 februarie 2014

Literatura

Mesaj de felicitare cu ocazia aniversării a 70-a a acad. Ion Ababii

Președintele AȘM, acad. Gheorghe Duca, a adresat un mesaj de felicitare academicianului Ion Ababii, doctor habilitat în medicină, profesor universitar, rector al USMF „Nicolae Testemițanu”, cu ocazia aniversării a 70-a.

Cu ocazia sărbătorii zilei de naștere, președintele AȘM l-a dorit omagiatului sănătate, exprimându-și recunoștința și înalta prețuire pentru ani dedicați științei, fiind unul dintre întemeietorii școlii academice de otorinolaringologie, dar și om de știință și excelent organizator al domeniului care l-a consacrat. Președintele AȘM

l-a dorit omagiatului bucurii de la cei apropiați și realizarea de noi proiecte derulate în comun cu cercetătorii din Republica Moldova.

În contextul aniversar, pentru rezultatele remarcabile în cercetare, otorinolaringologie, pregătirea cadrelor de înaltă calificare în domeniul medicinei, activitate științifico-organizatorică prodigioasă, Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică i-a acordat academicianului Ion Ababii **Medalia „Dimitrie Cantemir”**, cea mai înaltă distincție academică.

Cu prilejul aniversării, Academia de Științe a Republicii Moldova, Institutul de Studii Enciclopedice al AȘM, a elaborat și a editat lucrarea „Academicianul Ion Ababii. Bibliografie”, din colecția edițiilor biobibliografice.

Volumele cuprind patru compartimente. Primele trei părți îl prezintă pe Ion Ababii în posturile de medic specialist și unul dintre întemeietorii școlii academice de otorinolaringologie din țara noastră, ca un bun organizator al pregătirii cadrelor medicale, precum și ca om de știință și dirigitor al domeniului otorinolaringologie în Republica Moldova. Compartimentul al IV-lea prezintă palmaresul științific al distinsului savant, care conține peste 500 de lucrări și elaborări.

Eugenia TOFAN,
Centrul Media al AȘM

Denumirea canalului media: **Ziarul Literatura i Arta**

Titlul tirii: **Paznic de far al Basarabiei ren scute**

Data public rii: **13.02.2014**

Categoria: **(p. 7)**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: Cu prilejul anivers rii frumoasei vârste de 70 de ani, colegul Mihail Popovici vine cu aprecieri i cuvinte de laud în adresa rectorului Ion Ababii.

PAZNIC DE FAR AL BASARABIEI RENASCUTE

De regulă, fiecare generație își are eroii și idoli săi, chiar dacă pe parcursul perioadei respective nu undeva se produc evenimente cu totul deosebite care să justifice nașterea lor. Paradoxal, dar în vremurile istorice de răsturnare a valorilor și de mare hejerie, nu de puține ori naștini consacrate, mature rămân vădite de propriii eroi și idoli, ca urmare a neîmplinirilor și/sau înfrângerilor cu care se alege țările, comunitățile lor în urma marilor schimbări, lăncinzând apoi decenii întregi în descurajare și dezamăgire, prădă emoțiilor și nostalgiiilor care nu dau niciieri...

Ei bine, iată că și generația noastră i-a căzut oțotocul – sau nemotocul? – de a traversa prin asemenea vremi, care – culmea! – coîncil și cu schimbarea milenioilor!

Câte valori – morale, de mentalitate și conștiință, politice, economice, sociale, culturale etc. – s-au schimbat fundamental în ultimii 25 – 30 de ani, adică pe durata doar a unei generații! Și pentru că valul schimbărilor, pare-se, nu s-a lăncieat pe deplin, iar chipul năilor eroi și idoli fie că n-a căcut încă înimile celor mulți, fie că răndurile lor se cer a fi termice rârse pentru a putea coovinge și intra în înentabil colectiv, puținii sunt adevărații *Paznici de Far* ai generației noastre după care ne-am ghida în năgaranță către limanul răvniit corabia viselor și a născunțelor noastre...

Există însă și domenii în care, spre norocul nostru, viziunile tulburi de la răscrocea de milenii s-au dovedit parcă special alese pentru a pune la încercare, a căli și apoi a scoate în evidență caractere reprezentative, născ emblematic ale generației în care trăim. În medicina națională unul din aceste caractere este academicianul **Ion Ababii**, rectorul Universității de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, fost ministru al Sănătății, recunoscut de tânăre de comunitatea științifică medicală ca savant talentat, dar și ca organizator de excepție în afara medicinei naționale, personalitate istoric care – iată! – împlinește în curând 70 de ani de la naștere.

Născut, crescut și înălțat adănat în satul său natal – Ochul Alb, județul Bălți, sună de bășină la predecesorul său, megabalabilul ministru al sănătății din uni grei și dezamăgita comunist, Nicolae Testemițanu (coîncidentă sau mai degrabă înscun?)!, adică la o zvălătură de băte de Măhăleuă lui Eugeniu Coșeriu și Valentin Măndăcănu, pe întinderea moșiei domeniului Miliail Stăruș, Ion Ababii a demonstrat, prin permanenta sa răvniță, abilitate și coovincionitate în activitățile diverse în care viața i-a pus să se desfășoare; apartenența sa la pleiada celor *aleși* să reprezinte pe alții, cei mulți, personalitatea care se ridică din contanșent și neapărat pentru a se evidenția și a protinde ceva pentru sine, ei pentru a apăra cu fermitate și exemplară verticalitate interesele și nevoilor celor din care a ieși în lume.

Ghidat de îndemnul destinului, a ales profesia de medic și, învățat de mie să *trăge oăline la plăg*, a reușit rapid să se împună și să devină un medic de elită.

Scrutând retrospectiv evoluția colegului și prietenului Ion Ababii, pe care îl cunoșc de foarte mult timp, nu pot să nu remarc traseul ascendenț de afirmare profesională și vocatională: medic, tânăre cercetător, conferențiar și apoi profesor universitar, după care șef de catedră, profesor, rector și în definitiv –

Ministru al Sănătății, ca după aceasta, înarmat cu un bagaj managerial și politic de excepție, să revină din nou la cîrma Alma Mater – rector al Universității de Medicină! Este, fără îndoială, una dintre cele mai frumoase cariere de medic, savant și manager al sănătății publice ce s-a afirmat în ultimele câteva decenii în spațiul balcanic!

Nu vin cu aceste cuvinte ale mele să fac doar o reverență pentru un om ajuns în o altitudine de la înălțimea căreia acesta își poate scruta și chiar admira izbănzile profesionale și existențiale. Făcând parte și eu din generația sărbătorităului, cu asemănări în ceea ce privește arcașul în ale medicinei, nu pot să nu observ calități și împliniri în cariera colegului și prietenului Ion Ababii, pe care, dacă le-aș omite, ar însemna că nu sunt sincer până la capăt. Astfel, pot rememora în cunoștință de cauză faptul că domnia lui Ion Ababii în fruntea Universității de Medicină – de altfel, unul din cele mai dificile de guvernai *ovănie* printr-o universitate noastră – nu numai că este una destul de longevivă, ci negreșit una din cele mai puțin coovinescuse și pașnice domnia în vreme de aălăncă hejerie socială! Or, acest lucru vorbeste destul de mult despre personalitatea lui Ion Ababii – Omul, medicul-profesor, rector, academician.

În contextul celor spuse mai sus, mă simt onorat, dar și flutit ca în pragul primăverii să pot felicita călduros un prieten, o personalitate care nu s-a vrut niciodată să fie percepută separat de opera vieții sale – Universitatea de Medicină. Acea universitate care, în timpuri deloc propice dezvoltării ei, a reușit să prospere și să se afirme ca un așezământ de învățământ și de cercetare medicală de înimă și esență europeană, care, totodată, modernizându-se, reușește să perpetueze înimolăna pioasă față de tradițiile seculare ale medicinei clasice și naționale.

Evocând mai sus ipostazele activității acestui dăruș om de stat și de știință, nu pot să nu mai adăug încă ceva – despre câteva din evenimentele legate de activitatea domniei academicianului Ion Ababii în funcția de Ministru al Sănătății.

S-a lănat de la un capăt Perioada imediat următoare proclamației independenței de stată Republicii Moldova a fost marcată de neîncăpate tentative de reformare a sistemului de sănătate. Zile tentative, pentru că niciuna din restituirile de substanță inițiate în acei ani nu se înscăda în coovincințarea politicii și economice în continuă și sildmanată schimbare, care, eu regret, nu prea lăsa loc pentru o renaștere temeinică și stabilă a noilor relații sociale. Schimbările sau, mai bine zis, oclăzițele politice născ degrabă adormean din țemele ceea ce se ridică încet și cu multă efort, fapt care i duș, până la urmă, la risipirea modestei agonisiri a țăriișării noastre. Așteptii poate de libertatea, la care nici poate nei vizișcără alădată, unii conducători de instituții și agenții importante de stat au crezut cu fermitate că dour ei pot să schimbe rapid lucrurile în domeniile pe care le administrau, inițind să restructureze fiecare serviciu și chiar sub-serviciu, fără a avea un plan-cadru de reformare, cu un studiu de fezabilitate și expertizat și dezbătut cu instituțiile-cheie și specialiștii principali din instituțiile relevante ale statului.

La un moment dat, erau elaborate circa 20 de asemenea documente (programe de dezvoltare a serviciului), care erau puse pe masa de lucru a legislativului. Chiar și din partea serviciului cardiologic pe care îl reprezint au parvenit vreo trei documente de reformare, pe care le consideram argumentate și absolut necesare. Cu regret, în condițiile declinului economic nemăzălnăst vreedată pe la noi, aceste proiecte au murit, cum se spune, în leagăn, inclusiv unele idei și proiecte extrem de valoroase, care, dacă erau puse pe rol acum 20 de ani, puteau aduce beneficii mari domeniului sănătății țării noastre.

Apropo, nu întunec să abordez subiecte care ies din cadrul sistemului, parte din care este și Universitatea de Medicină, dar și Institutul de Cardiologie pe care îl reprezint. Vreau însă să reflectez asupra unui subiect care mă preocupă de câteva decenii – norticarna strategică a principiilor de abordare a sănătății ca valoare universală umană și ca bun public de primă importanță, ce trebuie consolidată, mult îmbunătățită și măsajată pe toate căile. În opinia noastră, această norticarna trebuie să acorde medicului sarcina de a se îngriji nu doar de combaterea și ameliorarea efectelor bolilor, ci în primul rând de prevenirea lor judicioasă, programată, perseverență și – cei mai importanți lucru – colaborativă și interactivă.

Vor trece ani, multe va izbăni să facă acest manager de talent Ion Ababii, dar negreșit istoria îl va norticarnă drept unul din principalii reformatori de esență ai sistemului medical din țară. Sub bagheta și prin insistența fermă a dlui ministru Ababii, marele bloc de inițiative răzlețe, neamvoice de programe referitoare la reformarea sistemului medical în țară care se acumulaseră pe parcursul anilor, asemenea unei mase critice, a fost ordonat, articulat și consolidat sub forma a două documente cu impact major – *Politica națională de sănătate și Strategia de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada 2008-2016*. Astfel, pentru prima oară s-a punctat ferm și pe termen lung politica strategică de stat de dezvoltare a medicinei și s-au trasat acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru transpunerea în fapt a prevederilor de program.

Eferveșent și mereu în căutarea de noi oportunități pentru promovarea așezământului din custodia sa, Ion Ababii participă la diverse forumuri științifice internaționale, leagă parcieritate și schimbări de experiență cu reprezentanți ai diferitelor țări internaționale și instituții de referință de pe diferite meridiane, coovincing organele europene de valoarea celor realizate de Universitatea de Medicină și Farmacie din Moldova. Actualmente succesele Universității au devenit vizibile și coovincing prin grandoarea renovărilor, inclusiv cele de ordin arhitectonic, ce se regăesc în silueta și aspectul îngrijit și ordonat al tuturor blocurilor ce-i aparțin. Blocul central a devenit un loc ce trezește admirația celor ce-i calcă pragul.

Dragă profesore, stimată coleg de brează și, îndrăznesc să spun, camarad de idă și învătăș de lăptă pe prima linie de ofensivă împotriva malădilor, academician și rector nepereche, Ion Ababii! Vă urez ca, ajunși la această frumoasă vârstă, în plină afirmare și totală consacrare, să vă bucurați de toate cuvintele ce vi se închină în prag de jubileu, de admirația și deșigrit, de afecțiunea multora dintre cei care v-au cunoscut și au măscat alături de Dns, ghidați și luminați de înțelepciunea și căldura amănă pe care le-ați oferit-o cu prisosință.

Cu respect și admirație sinceră,

Acad. Mihail POPOVICI

Denumirea canalului media: **Ziarul Panorama**

Titlul tirii: , ,

Data publicării: **14.02.2014**

Categoria: (p. 26)

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: Articolul reflectă biografia rectorului, profesorului și academicianului Ion Ababii, prin prisma altor persoane, cu care a colaborat de-a lungul timpului și pentru care reprezintă un exemplu de demnitate și muncă asiduă. Cu prilejul împlinirii frumoasei vârste de 70 de ani, comunitatea universitară adresează rectorului sincere urări de sănătate, pace, bucurii, prosperitate.

Ион Абабий, академик милосердия

Результатами научных исследований ученого и педагога Иона Николаевича Абабии стали более 500 научных публикаций.
Foto: Валерий Корочев

Биографии строки

Официальные источники скупо информируют нас об основных вехах биографии Ивана Ивановича Абабии. Сообщается, что родился он 11 февраля 1944 года в селе Окюл Алб Рышканского района. Окончив среднюю школу в соседнем селе Барабой, юный Абабий поступил на лечебный факультет тогдашнего Кишиневского государственного медицинского института, который успешно окончил в 1966 году.

И была работа врача-терапевта, а потом оториноларинголога в Страшанской районной больнице, аспирантура и защита кандидатской диссертации в 1973 году. А потом и докторская, в 1985-м. Заложив новое направление в медицине, он сформировал основы становления развития детской оториноларингологии в республике.

Результатами научных исследований ученого и педагога Ивана Ивановича Абабии стали более 500 научных публикаций, включая 8 монографий, 4 учебника, 30 методических рекомендаций и более 35 научных изобретений. Подготовка 12 докторов и докторов кандидатской диссертации. Еще две диссертации доктора кандидатской диссертации находятся в стадии завершения. Кавалер Ордена Республики, Абабий удостоен многих высоких зарубежных наград и почетных званий.

Какой Абабий человек, как он общается с коллегами, бывшими конкурентами, друзьями? Какие черты характера позволяют ему быть руководителем крупнейшего вуза страны? Мы встретились с теми, кто на протяжении многих лет хорошо знает юбиляра. Им слово.

Дмитрий Сыдоров
tsh@pan.md

Выдающемуся деятелю отечественной медицины, ученому с мировым именем, экс-министру здравоохранения республики, ректору Государственного медицинского и фармацевтического университета (ГМФУ) имени Николае Тестемнидзу, доктору хабилитат медицинских наук, академику Иону Абабию исполнилось 70 лет.

Новатор

Наталья Кердываренко, выпускница Кишиневского медицинского института 1951 года, доктор хабилитат медицинских наук, профессор

— В свое время и возглавляла кафедру общей биологии, которая вскоре трансформировалась в кафедру молекулярной биологии и генетики человека. Это не было формальной сменой вывески. Могу сказать, что произошли кардинальные изменения, революционные перемены в деятельности кафедры. И случались они благодаря личным усилиям Ивана Ивановича Абабии, его новаторскому духу. К слову, не во всех медицинских институтах тогда существовали кафедры такого профиля. Не везде они есть и сейчас.

Ивана Абабия я увидела, когда он стал нашим студентом, и читала тогда курс анатомии. Запомнила его скромным и застенчивым юношей. А систематические контакты с ним у меня сложились с 1994 года, когда Абабий был избран ректором. Кстати, он стал первым в истории вуза

избранным ректором. Его отличительные черты характера — удивительная скромность, высокая культура и интеллигентность. Они, на мой взгляд, запрограммированы генетически и достались ему от родителей.

Я хожу по коридорам наших университетских корпусов с их уютными интерьерами и не могу привыкнуть к современному облику нашего вуза. Без Ивана Ивановича Абабии этого бы не было. А перед глазами — тот послевоенный Кишинев в руинах, и медицинский институт, в который я вошла студенткой в 1946 году.

Господарь

Александр Нау, выпускник Кишиневского медицинского института 1951 года, доктор хабилитат медицинских наук, профессор

— Вся моя жизнь связана с Республиканской клинической больницей, что в Костюковцах. Здесь я беспрерывно проработал 62 года. А параллельно был главным психиатром Министерства здравоохранения.

Кто для меня академик Абабий? Прежде всего, человек, который всегда доброжелательно относится к коллегам и их семьям. Помню, на мое 70-летие раздается звонок из квартиры. В дверях огромный коробок наш ректор. Как оказалось, в его руках мой портрет. Дизайн портрета разработал сам Иван Иванович. Я был тронут этим подарком.

Видите, там, за окном, наш студенческий городок. Он стал строительной площадкой новых корпусов и цветущим парком. А все потому, что Иван Иванович Абабий — го-

сподарь, настоящий хозяин, который за все в ответе.

Букет роз от министра

Родина Грамча, врач-терапевт, директор Департамента международных отношений и европейской интеграции ГМФУ, доктор философских наук

— В 1999 году я окончила лечебный факультет нашего медицинского университета и стала врачом. В студенческие годы принимала участие в различных культурно-массовых мероприятиях — вечерах, конкурсах и фестивалях. А Иван Иванович Абабий живо интересовался студенческой жизнью, вместе с нами участвовал во многих начинаниях, помогал и поддерживал в их проведении. С Абабием в университете связано все. И создание нашего Департамента — тоже его инициатива. Прямое отношение он имеет и к моей диссертации по философии.

Когда я уже была помощником министра Абабии, самой памятной датой для меня стала защита диссертации по философии в 2007 году. В тот день мне все виделось в темных тонах, очень волновалась. Ведь в составе Ученого совета Государственного университета — выдающийся молдавский философ, для которых я, прежде всего, медик. За день до этого Абабий меня успокаивал: «Ты хорошо подготовлена и должна взять себя в руки». Но его слова не сняли моих страхов. И Абабий почувствовал мое состояние.

Лица членов Ученого совета казались мне суровыми и недоброжелательными. Страх овладевал мною все больше. И вдруг вошел Абабий с огромным букетом бе-

лых роз, прошел в конец зала и уселся в уголке. У меня сразу отлегло от сердца. Само присутствие министра придало мне силы. И все прошло хорошо. А потом Иван Иванович поздравил меня с успешной защитой диссертации и преподнес тот замечательный букет роз.

По проселочной дороге

Лариса Спринчан, врач-психиатр, выпускница ГМФУ 1966 года

— От родного села Новая Жетришка до большого села Барабой путь не близкий — километр по с десяток будет. У нас была только школа-семилетка, и дручаться оставалось три года приходясь в десятилетку, которая и располагалась в Барабое. Все, кто был из окрестных сел, жили там в интернате. Но это не освобождало от тягостных походов по субботам и воскресеньям до родительского дома.

Мой одноклассник Ион Абабий был из Окюл Алб и тоже проходил долгий путь по проселочной дороге. Особенно трудно приходилось осенью и зимой. Как и все мы, Ион возвращался в школу после выходных дней с сумкой провизии и щедро делился с товарищами домашней едой. Так поступали не все. Одноклассники знают, что Абабий и в те далекие годы, и сейчас был и остается добрым товарищем. А тяга к знаниям была потребностью его души. И эти качества помогали осваивать науку и тогда, когда мы оба стали студентами медицинского института. В вузе мы все видели в нем лидера, избирали его на разные выборные должности.

Казалось бы, что спусти

годы, увеличенный слесой и наградами. Абабий извинился, а его милотрудная работа исключит возможность общения с одноклассниками и конкурентами. По этого не произошло. Ион остался таким же, таким была полнота излад, та же теплая улыбка, та же открытость, дружелюбие и доверие к людям.

Искусство управления

Алексей Кирилч, доктор медицинских наук, доцент кафедры

Иван Иванович участвовал даже в разработке госбюджета. В этом непростом деле ему многое удавалось потому, что и рядовой клерк в министерстве, равно как и министр финансов, премьер, парламентарии и президент, общаясь с ним, чувствовали себя соучастниками нужного и правильного дела.

Федрыгисыены факультета общественного здоровья

– Мы с Иваном Ивановичем Абабием были не только однокурсниками, но и жили вместе в одной комнате институтского общежития. Учеба в вузе давалась Абабию легко. И причинами тому – его высокая эрудиция, способности, самодисциплина, отличная память и трудолюбие. Этот замечательный человек сыграл очень важную роль в моей судьбе на сложных этапах жизни. Не жалдай родной, близкий человек способен на такое бескорыстие. Когда мне было трудно я плахи, он приходил на помощь. Могу сказать, что Иван Иванович был и остался для меня земным ангелом-хранителем. На него всегда можно положиться.

Очень трудно быть организатором и руководителем нашего университета. Иван Иванович Абабий ближе, чем кто-либо другой, на своем месте. Искусство управления идет от его склада характера, уникальных способностей руководителя.

Общение о поделу»

Оксана Думениш, депутат парламента Республнки Молдова:

– Ион Иван Ивановича Абабия хорошо и широко известно. Он – крупнейший ученый, учитель многих по-

колений врачей, положивший немало сил для сохранения и приумножения лучших традиций ГМУ имени Николае Тестемниану. Мне жаль, что не бы рассказать об этом прекрасном человеке, с которым меня свела судьба, его стратегия, идеи и методы их реализации в таком труднейшем секторе, как охрана и поддержание здоровья наших соотечественников.

Что отличало Ивана Ивановича – министра здравоохранения республики от многих, с кем мне, советнику президента страны, приходилось пересекаться по вопросам организации здравоохранения? Его работоспособность, настойчивость, деятельность и старательность в реализации поставленных задач. Сам он трудился в министерстве с семи утра до полуночи. Прием была организована двухдневная работа технического персонала его приемной. Для него не существовало разницы в уровне значимости парарна.

Убедительность, аргументированность его познаний, выверенные предложения свикали выражения скептиков и оппонентов. В этом смысле хорошим примером может служить история с на-

делением сельских врачей автомобилями для перемещения по обслуживаемой территории. Ему твердили о неоправданных расходах: дескать, это затраты на водителей, ремонт техники, бензин. Аргументы министра оказались убедительнее. Он принял решение организовать водительскую подготовку врачей со студентической скамьи в университете.

А с такой тщательностью Иван Иванович участвовал даже в разработке госбюджета. В этом непростом деле ему многое удавалось потому, что и рядовой клерк в министерстве, равно как и министр финансов, премьер, парламентарии и президент, общаясь с ним, чувствовали себя соучастниками нужного и правильного дела. Редко на государственной службе можно испытать простое человеческое удовлетворение и удовольствие от общения на поделу. С Иваном Ивановичем Абабием это достигимо.

Домнул ректор, Ионика»

Ивележда Олару, врач-ледиатр:

– Я родная сестра Бланишеты Андреяны Тестемниану – мамы Иона Абабия, и, стало быта, прихожусь ему тетей. Трудно передать, словами ту искреннюю дружбу, которая сложилась между дедом по материнской

линии Андреем Андреевичем Тестемниану и внуком. Это была взаимная любовь на всю жизнь.

Большое влияние на жизненный путь, на выбор профессии Иона Абабия оказал и его дядя Николай Андреевич Тестемниану, который с отличием окончил Юппинеский медицинский институт, был его ректором, пять лет пребывал на посту министра здравоохранения республики. Наследственные качества этого человека стали передаться Иону.

Знаю, что Иван Иванович Абабий – выдающийся ученый, удостоенный всех возможных титулов и званий, но для меня он не домнул ректор в родной человек, мой любимый племянник Ионика.

КОЛЛЕКТИВ СОТРУДНИКОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО МЕДИЦИНСКОГО И ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМЕНИ НИКОЛАЕ ТЕСТЕМНИАНУ СЕРДЕЧНО ПОЗДРАВЛЯЕТ ИОНА ИВАНОВИЧА АБАБИЯ СО СЛАВНЫМ ЮБИЛЕЕМ, ЖЕЛАЯ ЕМУ ХУДОЖЬИ, ДОЛГОЛЕТИЯ, СЧАСТЬЯ И НОВЫХ ДОСТИЖЕНИЙ В НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬНОЙ И АДМИНИСТРАТИВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ!

Редакция газетей «НАША РАМА» ПРИСОЕДИНЯЕТСЯ К ТЕПЛЫМ ПОЗДРАВЛЕНИЯМ ЮБИЛЕИ»